

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЧАСОПИСИ «ДОЧІРНІХ» ВИШІВ
ХАРКІВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ (В 1934–1950 РР.)**

Сопко Р.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

17 квітня 1930 р. Вища Рада Народного Господарства СРСР прийняла рішення про так зване «розукрупнення» Харківського політехнічного інституту, згідно з яким він був реорганізований у п'ять самостійних інститутів. В цьому рішенні відобразилося реальне зростання різноманітності та якості навчально-педагогічного та науково-дослідного потенціалу вишу. Серед «дочірніх» вишів, що виникли на його базі найбільш значними за своїм науково-технічним потенціалом були: механіко-машинобудівний, хіміко-технологічний і електротехнічний інститути. Вони залишилися на території старого навчального містечка бувшого Харківського політехнічного інституту і, таким чином, легко могли сполучатися одне з одним, зберігаючи як старі зв'язки, що налагоджувалися десятиліттями, так і зав'язуючи нові. Тому невдовзі саме у вказаних вище вишах й почали виходити власні інститутські науково-технічні часописи. В даних тезах мова йде про започаткування наступних науково-технічних часописів «дочірніх» вишів: «Сборник научно-технических статей Харьковского электротехнического института имени П.П. Постышева»: виходив друком в 1934–1948 рр.; «Научные записки Харьковского механико-машиностроительного института»: виходив друком в 1936–1950 рр. та «Труды Харьковского химико-технологического института имени С.М. Кирова»: виходив друком в 1939–1949 рр. Представники інститутських науково-технічних шкіл «дочірніх» вишів продовжили активні наукові дослідження, а періодичні науково-технічні видання гідно репрезентували їх результати на своїх сторінках. Таким чином традицію оприлюднення результатів наукового пошуку було подовжено. Аналіз тематичного змісту науково-технічних періодичних видань «дочірніх» вишів доводить їх цінність як історичних джерел з історії розвитку вітчизняної науки і техніки та вищої науково-технічної освіти. 7 вересня 1949 р. Рада Міністрів СРСР прийняла рішення про відновлення Харківського політехнічного інституту: він відновлювався на базі об'єднання інститутів, що входили в нього до 1930 р. на правах факультетів. Питання про вивчення досвіду видання вищевказаних часописів представляється важливим з точки зору того, що коли політехнічний інститут в Харкові був відновлений, то в колах науково-технічної громадськості в порядок денний постало питання про повернення до традиції інститутської науково-технічної періодиці як дореволюційного, так і наступного часу. І в 1952 р. такого роду видання з'явилося, взявши назву «Труды ХПИ». Цікаво, що її запозичили у часопису хіміко-технологічного інституту.